

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrta leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrta leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četrstopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Naznanilo.

Gospode naročnike, ki želé list še dalje prejemati, a nam niso še naročnine poslali, uljudno opominjamo, da na ukaz lastništva, od 5. marca naprej brez izjeme nikomur ne bomo več lista pošiljali, kdor nij predplače poslal.

Administracija „Slov. Naroda“.

Od Nemcev se učimo narodni biti.

V predzadnjih dveh številkah smo svojim bralcem podali Teutschev govor. Razen drugih zanimivosti je pri tem govoru tudi ta, da nemški parlament nij pustil alzacijsko-lotrinskih poslancem drugače govoriti kot nemškega, da si nekateri nemški niti ne znajo. Da ne znajo, to se je skazalo posebno pri glasovanji, ko niti niso umeli, kedaj vstati. „V nemškem državnem zboru se samo nemški govori“ tako se je govorilo. — Isto tako novine pišejo, da je pred zborom v zbornici Teutsch Bismarcka ogovoril francoski, a Bismarck, ki izvrstno zna francoski, rekel je osorno: „hier in diesem hause spreche ich nur deutsch“ — tukaj v tej zbornici govorim samo nemški. Da, berimo nemške novine in čitamo tam začudenje, da so se Francozi sploh predrznili na Nemškem drug jezik govoriti, nego nemški!

Ali nij to vse jako podučno za nas? Za nas, ki smo v svojih zbornicah, v svoji domovini precej pripravljeni tujcu postreči s tem, da se sami potujimo in jih enemu za ljubo deset nas tuj jezik govori? V kranjskem deželnem zboru znajo in razumejo vsi nemškutarji slovenski. A ne samo, da jim narodna večina po nemškem izgledu nij diktirala: v slovenske dežele zbornici se slo-

venski govori, — ne, še od same narodne strani se včasih protivnikom za ljubo ponemškutari. Tako se nam godi tudi v drugih krogih. — Jemljimo si pri Nemcih vzgled, kako je nam narodnim biti. Sicer se varujmo krivični biti kakor so oni, a njih narodni ponos je posnemanja vreden, — pa tudi naše nemškutarje in med nami naseljene Nemce, kadar se zvijajo in kriče, da se jim zavoljo slovenščine krivica godi med nami, temeljito po zobéh udarja in na laž stavlja. Tacemu Nemcu moremo vselej v Prusijo kazati: vidiš v tvoji domovini proti tujemu jeziku še vse drugače postopajo, nego mi Slovani.

Kako naj se prihodnje kmetijske učilnice na Kranjskem uredijo!

(Dalje.)

Kranjski deželni odbor misli na Dolenjskem kmetijsko učilnico oživotvoriti; ali kako bode ustrojena, to je še tajnost. Vendar se lahko sodi (exempla trahunt), da hoče deželni odbor to učilnico po izgledu slapske vinorejske in šneperske gozdarske napraviti. A nova učilnica naj ne bode samo poskušaj, ampak ustroji naj se tako, da bodo njeni vspehi uže pri utemeljevanji pred našimi očmi razvidni, in da bode učilnica sama uže po namenjenih vspehih osigurvana. Neekonomično bi bilo učilnico ustrojiti in obstanek njen od prvih vspehov odvisen storiti — saj poskušaji strašno veljajo.

Ako bi se prihodnja kmetijska učilnica po izgledu gori omenjenih dveh učilnic ustanovljala in se napravi 30 štipendij, — ako se še tako malo račun, stala bi taka učilnica deželo brez vsega potrebnega šolskega inventara na leto 10.000 gold. Ali moralo

bi se tudi na sinove premožnejših kmetov, kateri bi svoje sinove sami vzdržavali, na kach 20, računati. Teh prostor etc. nij v gori omenjenih 10.000 gl. prišteti. Vprašanje, ali bode tako ustrojenih kmetijskih učilnic n. pr. v 50 letih 15 zadosta? — Ne, temuč premalo. Dokler se ne more kmetijski fant, bodisi premožen ali reven v šolah kmetovati naučiti, je vse le površno, enostransko, nepopolno in ne v občno korist. To možnost vsak kmetovalec zahtevati sme in tudi mora, ako si hoče svoj stan zboljšati. Petnajst kmetijskih učilnic za Kranjsko a 10.000 gl. = 150.000 gl. na leto! Tak sistem kmetijskih učilnic kranjska dežela finančno ne more vzdržavati. Ker pa tega ne zmore, naj si drugače cenejše uredi.

Premisliti mora vsak, komur je blagost in gorje cele dežele in njenega prebivalstva pri sreci, da se njen denar po malem trosi a velike odstotke prinaša, — a ne tako, da se še na potrošeni denar ravno ker je potrošen doplačovati mora.

Naj ima naprimer sčasoma Kranjska samo 3 kmetijske učilnice; a namestijo naj to, kar te 3 učilnice nezmorejo, popotni učitelji. Koliko popotnih učiteljev bi moralo biti, da bi se vsak kmetijski fant, ki v učilnico ne more priti, popolnem kakor v šoli kmetovati naučil? Mnogo, in ker bi tudi ti učitelji ubogo deželo premnogo stali zdelo se bo i to nepraktično. Ako bi bilo za celo Kranjsko 5 popotnih učiteljev, bilo bi, da bi se vsak kmet kmetovati naučil njih število pre malo. Ako se uže izšolan mladenič 2 leti na učilnicah kmetijstva uči, ali se more od neomikanega kmeta zahtevati, da bi si od dveh ali treh govorov popotnega učitelja uže vso kmetijsko vednost prisvojil? Popotni učitelj nema le namena popot-

Listek.

Postna premišljevanja.

I.

Fizol, arnek, štokš — in pa Klunova postna pridiga namesto zabele! Gospod Klun bode morda mislil, da sem ga nalašč za „štokšem“ postavil, in on bi se morebiti rajši takoj za arnekom zapisanega gledal, a v to lažbo naj mu povem, da on tej dobrodejnjej ribi nij čisto nič podoben, ker v prvo bi se moral najmanj tri mesece z dobro soljo sosliti, kajti sedaj je še, kakor drugi pravijo silno neslan — jaz še nijsem imel česti ga pokušati — in v drugo je tudi malo preveč okrogel, da bi ga mogel v ožjo družčino z ono suho „postno“ ribo postavljati. Torej recimo, kakor smo rekli: fizol, arnek, štokš — in Klunova pridiga, — kaj je s tem? Da, kaj je s tem?

Tega, preljubi moj bralec, še ne moreš umeti, akoravno so ti cela ta kanoniška četvorica nekoliko mej soboj sorodna dozdeva, pa dovoli, da ti stvar malo razjasnim, ne sicer tako strokovnjaško, kakor ljubljanski profesor Marn z rokami mahaje in prepobožno v nebo gledaje Ravnikarjevo odo.: „Poveličal, poveličal se je“, — pa vendar tako, da boš vedel, „za kaj se gré“.

Zadnja čitalniška maškerada je bila končana, „princ Karneval“ ali naš „rogati Pust“ je bil za letos odložil svojo bliščeečo krono, in jaz sem korakal tiho po samotnih ulicah, da, molčeč v molčečej noči; — lasje so me boleli! Ali se je torej čuditi, da mi je naenkrat, kakor blisk iz jasnega, šinil v glavo spomin na pretečo pepelnico — „pulvis es et in pulverem reverteris“ — in za njo dolga, dolga vrsta tihih molčečih dnij, v katerih trobi preglasno pesen mutasti kvartet: „fizol, arnek, štokš — Klunova pri-

diga“. Kateri teh štirih je basist — tega ne vem, o Klunu bi rekel, da „čez“ poje, in to, to vse — preljubi moj bralec, — je post. In ker vem, da bode tudi na tvoje uho zadonel kakov spev te družbe — mesto Kluna kak surogat, vsaj Kluna imamo le enega — bodi-si kjer hočeš v širnej naši domovini, podajem ti tudi jaz tukaj nekoliko koristnih postnih premišljevanj, da ne boš preveč enostransk. Nikdar ne reci, da moja premišljevanja so postna, kakor lucus a non lucendo, pomisli da je še pater Klinkovström tudi včasih v postu govoril o ljubezni, o plesih in o konfesijonalnih postavah in še celo veliki petek je debele liberalce grizel — kar jih pa nij bolelo. Tudi se jaz v svojih premišljevanjih ne bodem strogo držal pridigarkega pravila, po katerem bi se moral cel govor razkosati v več ali manj delov po vprašanjih: kaj? kako? zakaj? — in svojih trditev ne bom podpiral s svetim pismom,

nega predavanja. Namen popotnega učitelja bi moral biti, da se kakve napake v kmetijstvu, kjer se zapazijo, pokazujejo in odpravljajo, ali da je posebna lastnost ali sposobnost kakega kraja zato ali ono stvar primerna in da se prebivalci tistega kraja na gori omenjeno sposobnost opominjajo, kar bi jim v prid bilo.

Napake o kmetijstvu in posebnosti krajev bi morala kmetijska družba, ki je po vsem Kranjskem razprostrta, zbirati in popotnemu učitelju nalog dati, da mora v tem ali onem kraju zoper ali za to stvar govoriti in ljudi poučiti. Popotni učitelj bi se moral od kake kmetijske ali druge učilnice ob nedeljah ali praznikih odvzeti in se v odkazani kraj poslati; — da bi se popotni učitelji v edini namen popotnih predavanj nastavljali, bilo bi neekonomično.

Sl. deželni odbor misli, kakor se čuje, kmetijsko učilnico blizu Novegamesta napraviti. Ako jo blizu, in ne v mestu napravi bode in mora imeti značaj slapške, šneperske šole, kar bi ne smelo biti. Napravi, naj se ta učilnica ali v Novem mestu samem ali pa, če se neče za Dolenjsko kaj posebnega storiti v — Ljubljani, zadnje mesto bi bilo za prvo kmet. učilnico bolj sposobno, ker se v Ljubljani veliko več poslušalcev nahaja in za prvo učilnico je treba mnogo poslušalcev, kateri potem hitro morejo po celi deželi se raziti in o zboljšanju kmetijstva delati kakor apostoli. Jaz pravim hitro, ker zadnji čas je, da se kmetijstvu na Kranjskem malo na noge pomaga.

(Konec prihodnjic.)

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 25. februarja.

Državni zbor je v seji 24. febr. sprejel vladno predlogo glede odpravljenja užitninskega davka od kurjave.

O grafu **Hohenwartu** poroča oficijelno poročilo iz državnega zbora sledečo za naše klerikalce prav zanimivo in podučljivo novico: „V poslanskih krogih se govori, da je grof Hohenwart v konfesionalnem odboru izjavil se, da nij ene in iste misli z onimi, kateri trde, da se konkordat kot pogodba ne sme enostransko rešiti, da torej še pravno obstoji. On Hohenwart priznava državi pravico svoje razmere nasproti cerkvi samostalno

urediti in veljavo države varovati, — njemu se samo zdanje predloge preobširne zde. Joj, kaj bo zdaj pobožna „Danica“ počela in rekla, ko bode videla, da je grof Hohenwart tudi en „konkordatobombež“ kakor mi pošteni liberaluhi.

Na **Češkem** je v narodno mešanem volilnem okraji Prahatic-Winterberg izvoljen ustavak Mayer. Klerikalec Jungbauer, katerega so tudi Čehi podpirali, je padel.

Graški delavci so v javnem shodu 23. t. m. sklenili peticionirati pri državnem zboru za samostalne delavske zbornice, ki bi imele pravico v državni zbor voliti svoje poslance.

Ogerski državni zbor čaka zdaj kaj bode in si ne upa lotiti se večjih vprašanj, za to živi ob interpelacijah in peticijah. — Minister Szápary je odgovarjal na interpelacijo Saksa Gula zavoljo posilnega zatiranja avtonomije nemških ogerskih Saksov, — precej pikro, da bode „neopravičenim“ terjatvam vedno ustavljal se. Tako si Magjari v novič delajo še iz Nemcev sovražnike.

Vnanje države.

Francoski listi se bavijo zdaj z malovrednim obnašanjem škofa Raessa v nemškem državnem zboru. „Opinion National“ pravi: „Se vé da, škof mora vedno kaj posebnega imeti. Monseigneur Raess je eden tistih, ki v vsaki stvari vidije božjo pravico“. Drugi listi še vedno govore o Moltkejevem govoru. „Rép. Franç.“ pravi: Mi se nadejamo, da bode naš vojni minister kmalu lahko izpovedal, da stan francoske armade popolnem opravičuje menenje nemškega generalstabschefa. — Odbor trideseterih je sprejel prva dva članka osnove volilnega zakona definitivno. Ta sta: Čl. I. Volilec je vsak Francoz, ki je spolnil 25. leto in uživa svoje meščanske in državljanske pravice. Čl. II. Volilna pravica se konstatira z vpisanjem v volilni register, ki mora biti v vsaki občini. V narodni zbornici se je predlagalo, naj se časopisji štempelj zopet vpelje, a narodna zbornica je ta predlog zavrgla. Čudno, da so francoske finance boljše, kot naše!

Kakor se iz Francoskega piše, raste tam bonapartistična agitacija zelo. Število agentov, ki bonapartistično propagando pospešujejo, je zelo veliko. V Parizu jej pripadajo skoraj vsi krčmarji.

Alzačijski klerikalci niso šli iz **nemškega** zbora; po številu jih je sedem.

Neki telegram **španjskega** generala Morionesa iz Castra de Urdiales od 19. t. m. pripoveduje, da general čaka, da grdo vreme odneha, potem začne zopet svoje operacije.

Iz **havanskih** poročil se razvidi, da je v centralnem kubanskem departementu med španjskimi četami in insurgenti se vnel hud boj, ki je trajal 7 ur.

— kar pogovarjala se bodeva, akoravno mi bo morda farovski list očitil, da sem marsikaj iz trte izvil.

Kolikokrat se zgodi, da kdo kaj iz trte zvije, pa zategadelj še nij pogubljen, kajti ko je doktor Sajvestekdo v katoliškem društvu papežovo nezmotnost proklamiral, so tudi mnogi djali, da jo je iz trte izvil, pa doktor Sajvestekdo je kljub temu dobil zlatega sv. Gregorija — in morda še več pričakuje.

Tisti krški Hočevnar pa, ki sedi sedaj v državnem zboru, je še iz trte izviti ne more, temuč le kima; pa vendar še pričakuje, da bo morda minister postal.

Ko je bil Pirker tako visoko nad šole povzdignjen, so mnogi djali, da so njega iz trte zvili; pa tegá ne vjamem, ker mož je prekisel; in kar iz trte pride, navadno nij kisló, bodi-si da je kak — cviček, ali kakor Vodnik pravi „márvin“.

Čudno je, da bodo nove cerkvene po-

stave ravno tedaj prišle na dnevni red v državnem zboru, ko bodo jeli ljubljanski očetje frančiškani svoj izvrstni „štokš“ prodajati. Te postave bodo res „kisló zelje“ ko prikuha k omenjenemu „štokšu“, in hvala bogu, da imajo dotični sveti gospodje dobre želodce, vsaj njihovi glasoviti, zatajevanje oznanujoči enbonpoint ne bode menda oslabil, kakor moj ne, če se ne zaljubim.

Čudno je tudi, da naši nekateri ognjeni kaplanje v svojej svetej iskrenosti niso še začeli po kmetih križcev in podpisov nabirati za adresó proti omenjenim postavam. Ali Tombakovci spe? In Križanovci?

Menda se vendar niso poskrili v puščavo štirideset dni postit in pokorit se, kakor tisti svetnik, ki je šel s tremi hlebi kruha v puščavo postit se, čez štirideset dni pak je še pol hleba nazaj prinesel; — ali je bil uže kruhek plesnjiv postal, ali pa ga je mislil ko svetinjo kakej cerkvi podariti — o tem ne govori zgodovina. Pa našim gospodom

Dopisi.

Iz Postojne 24. febr. [Izv. dopis.] Pri volitvi župana naše občine je izvoljen g. J. Vičič, katerega je uže „Slov. Narod“ enkrat nasvetoval. Voliti se je moralo dvakrat, ker sta v prvič dobila Vičič in dozdanji župan poslanec Lavrenčič enako veliko glasov. Dr. Deu, katerega bi bili radi nemškutarji za svojega sultana imeli, je dobil samo 4 glasove. — Večina volilcev je z izidom te volitve zadovoljna, sicer pa bomo novega župana po njegovih delih sodili.

Zopet se prikazujejo na Notranjskem simptomi lanske, tako imenovane nove bolezni (miliarca). Začela se je v vasi Petelinjah pri sv. Petru. Dozdaj je umrl za to boleznijo še le en mošk. Zanimivo pri tem je pa to, da vsi bolniki, ki zdaj ležijo, so bili tudi lani uže na tisti bolezni bolni.

Iz Krškega 23. febr. [Izv. dopis.] Res občudovanja vreden je gospod kaplan, „Vaterlandov“ dopisnik ljubljanski, — mislili smo si, ko smo denes v rečenem listu čitali dopis iz Ljubljane, ki je poln lažij. Tako naime trdi duhovni dopisnik, da nij istina, da se peticija do gosp. državnega poslanca Pfeiferja v liberalnem smislu sestavljena od strani njegovih volilcev podpisuje, temveč, da se pa po celej kranjski zemlji nasprotno, t. j. ultramontansko gibanje opazuje. Gotovo je gospodin dopisnik v petek mastnih postnih — pridig sit v nekako ekstazo zabredel in v tistej reči, ki se hvalabogu pri nas ne godijo več, videl ter jih na povelje svojega domišljenega poklica v švabski klerikalni list kot golo resnico poročil. Če uže hoče ljubljanski dopisnik klerikalnih nazadnjaških listov švabskih med svet laži trositi, naj se vsaj malo bolj informira in tako laže, da bo sam sebi verjeti mogel. Ko bi se bil le malo podučiti hotel, izvedeti bi bil mogel, da je zanj le prežalostna istina, da se po Dolenjskem podpisani za peticijo na Pfeiferja, ki splošno spoštovanje in zupanje pri naših volilcih uživa, nabirajo i da jih je uže lepo število nabranih in se ti od dne do dne veselo množé. Naj si torej v ožigled gole resnice ultamontanci pri nas ne delajo več iluzij, da jim še kedaj vesela doba gospodarstva zacvete! Izgubljeno je izgubljeno pravi slavni pesnik, in tudi oni lahko ž njim enako izdihnejo, ker slava, i

Križanovcem, ki s tujim denarjem strahove odganjajo in duše umrlih vpokojujejo, nij treba taci in enacih sredstev, kakor je post in zatajevanje. —

Slišal sem tudi, da se je pri uredništvu našega farovškega moniteurja pretresovalo vprašanje, ali ne bi bilo dobro, ko bi se na čelu vsacega lista tiskala cena „arnekov“ in kar je glavna stvar, — štokšev; Klun pa je temu Jaranovemu predlogu nasprotoval, ker on, ker samega sebe zelo ljubi, tudi omenjene „štokše“ visoko ceni, — vsakratna tržna cena pak se mu prenizka dozdeva — se ve da, mi štokšev v pravej ali drugej podobi nič kaj ne obrajtamo. —

Ljubi moj bralec! Ako te je denašnje moje premišljevanje manj zanimalo, nego Klunova postna pridiga — me bo prav veselilo, ker Klunu enak vendar ne bi hotel biti. Amen.

—a.

vladanje je šlo in bode vedno bolj šlo po vodi. — Kako se mora človeku srce radovati, če potujejo po okolici pri Raki, Bučki, sv. Duhu in sploh po Dolenjskih vaséh, povsod nahaja rodoljube, kateri so vneti za napredek in svobodo, ki ne slušajo, kot brezumne stvari nepogojno na besede vsacega fanatičnega kaplana a la Žgur, Tompak et Comp., temveč imajo poguma dovolj svojo svobodomiselnost postopanje vsacemu popu nasproti hrabro zagovarjati.

Edino želiti bi bilo še, da bi gospodje rodoljubi novomeški, črnomoljski in metliški, malo na to potrudili se, da se dolenjskim narodnjakom med ljudstvom tudi kak svet dá, da vedo, kako lažje se proti nasilstvu ultramontanizma in nazadnjaštva braniti.

Rodoljubi med narodom radi bi se potrudili vsaj po nekaj mož iz vsake večje fare v Novomesto, ko bi jim ondi odlični rodoljubi okolice novomeške kaka podučjenja dali, da bi bolj trdno še bojevati se mogli.

Iz Ljutomeri 23. febr. [Izvirni dop.] Tukajšnja „Feuerwehr“ je izdala te dni poročilo o svojem triletnem delovanju od l. 1871 — 1874. Priznati se mora, da ti ljudje niso bili nedelavni, nabrali so bili v tem času okoli 2.000 gld., katere so porabili za napravo gasilnega orodja in druge potrebščine, nekoliko tudi za razširjanje nemškega duha. Največje zasluge pri tem društvu ima trgovec Steyer Ivan, kateri pa nij mogel opustiti pri sestavi onega sporočila, v katerem samega sebe hvali, (v tej zadevi po pravici), da ne bi opomnil na nemški značaj društva, rekoč: „Haltet hoch unsere mit dem deutschen Bande gezierte Fahne“ itd. To društvo naj bi bilo onim našem možem, ki imajo zdaj osodo tukajšnjih Slovencev v rokah, resen opomin, da tudi oni kaj store, da se zopet obudi družabno življenje za ljutomerske narodnjake in da se enkrat osnuje politično društvo za okolice Slovence. Se ve, da je treba nekaj žrtvovati! Vsaj je Slovenec Z. „Feuerwehr-i“ daroval 80 gold. Za narodno reč bi ta gospod še marsikaj storil, če bi ga drugi izpodbujali. Pa kaj bi dalje govoril — vsaj se bojim, dá bode pri nas še za nekaj časa vsaka beseda „bob v steno.“

Z Dunaja 24. febr. [Izv. dop.] Ker so bili v zadnjih dneh zaporedom konfiscirani vladi sicer prijazni časopisi, kakor „Tagespresse“, „Wiener Tagblatt“, celo „Nene fr. Presse“ itd., nastala je v dunajskem novinarstvu velika halabuka. „Pressfreiheit“ — tiskovno svobodo vpijejo zdaj isti organi, ki niso nikdar niti kot novice omenjali strahovitih konfiskacij slovenskih listov nego so grobokope tiskovne svobode, kakor so delegiranje porotnih sodišč, objektivno postopanje itd. celo kot potrebne izpoznavali, ker so mislili, saj so obrnne samo proti prokletim Čehim in Slovanom. Zdaj vidijo, da se železni paragrafi tiskovnega strahovanja tudi proti njim obrniti morejo.

Vsled tega ostrega govorjenja dozda vladnih listov proti vladi, kakor tudi vsled ostrega postopanja ministerstva proti lastnim organom je nastalo neko „krizno“ položje. Te dni pride v državnem zboru nasvet na vrsto, naj se „objektivno“ postopanje proti časopisom odpravi. Gotovo bodo vsled te situacije tudi državni poslanci iz vladne sredne levece glasovali za liberalnejšo tiskovno postavo. Ako pa ne glasujejo, bode

novinarsko protivje proti njim še večje, — in za nas, ki želimo menjavo sistema, je tudi to dobro. Posebno, ko bi cesar iz Petrograda in Moskve res prinesel Slovanom ugodnejše vtise domov nazaj, utegnilo bi se kaj pripetiti, cesar si zdaj še niti upati ne predrznemo. Značajno pak je, da se v nekaterih ustavovernih krogih uže boje in zavoljo tega to čudno pisanje v ustavaških listih.

Domače stvari.

— (Pravda zoper „gospó“ Aristoteles), ki je znala razne ljubljanske ljudi tudi iz „boljših“ stanov za 34.273 goldinar. opehariti, se je včeraj začela. Povabljenih je več ko 30 elegantnih dam za priče. Pred deželno sodnijo je čakala velika množica ljubljanskega radovednega občinstva. Obširneje poročilo pride. —o—

— (Nasledki pusta.) Pustni vtorek so v Kurji vasi pod Golovcem pretepli fantje 24 let starega zidarja Janeza Beliča tako močno, da je predvčerajnem vsled dobljenih ran umrl. Zločince je sodnija uže zaprla. —o—

— (Od sv. Petra) na Notranjskem se nam piše, da je tamkaj na železnici pet volov poskakalo z vlakov in ušlo. S težavo so jih zopet ujeli.

— (Iz Trsta) se nam piše 24. febr. Centralni odbor za Trst in okolico, ima v nedeljo 1. marca v Rojanski čitalnici skupščino ob 11. uri dopoldne; na dnevnem redu bode užitnina in županstvo; k temu zboru vabimo vse narodne okoličane, da bi se mnogobrojno udeležili.

— (Izgledni učni črteži) za ljudske šole, katere smo v našem listu uže omenili, so v Gradci na svetlo prišli in se dobivajo pri namestniškem ekspeditu po 1 gl. 30 kr.

— (Nekaj za „krain. Lehrerverein“). Učiteljski društvi v Ptuj in v Radgoni ste peticijo, da bi postala šola in učitelj „državna“, za katero se je pa naše nemčursko učit. društvo strašno navdušilo. enoglasno odbili in ad akta položili.

— (V mariborski okolici) se tudi kozé širijo.

— (Hrvatski „Obzor“) nij zadovoljen s kritiko slike „Jugoslavije“, kakor jo je podal naš zagrebški dopisnik v listku št. 40—41 „Slov. Naroda“. Grajo, da ta Jugoslavija Slovencev niti ne omenja, zavrača s tem, ker mi zgodovine in zgodovinskih junakov, kakor Hrvati, Srbi in Bolgari nemamo, ter pravi na konci te-le poštene besede: Nitko više od nas Hrvata ne želi, da ne stane onogo zida, koj je tri glavna plemena slavenskoga juga u prošlosti dielio u državnem i duševnom životu od slovenskoga naroda. Pa se nadamo, da će Slovinci s nami, slogom predvodjeni, stupiti pred žrtvenik Jugoslavije, ako toga umjetnik nije izrazio na slici, ne našav podloge u prošlosti.

— (Popravek). Iz Loke se nam piše, da poročilo o oni tatvini, ki se je godila pri prevažanji „bale“, nij po vsem resnično in da je pretirano. No, dopisnika pri tepeži nij bilo zraven, torej ne more tako natanko vsega vedeti, in piše, kar sliši, drugikrat naj, prosimo, stvar prej preišče.

Razne vesti.

* (Da bi mrličje žgali) in ne v zemljo zakopavali, o tem se v velikih mestih zdaj v sanitarnih krogih zelo pogovarjajo. Posebno kadar so kužne bolezni in veliko ljudij umrje, je gnjite v zemlji za druge v bližini res škodljivo in kemično sežiganje bi bilo bolj zdravo in tudi morda bolj po sv. pismu, ki pravi: prah si bil in prah boš.

* (Volkovi so požrli) hrvatskega kmeta Marka Nikoliča iz Koritnja, ko je v gozdu Požarik svinje pasel, od volkov napaden in raztrgan bil.

Tržna poročila.

Z Dunaja 21. febr. Pšenice se je komaj 25 000 vaganov prodalo, pa je terjala 10 kr. več, kakor pretekli teden. Bila je najslabša po 7 gld. 90 kr., najboljša po 8 50 kr. Rež so Ogrji zelo kupovali in jo za 20 kr. dražje plačevali. Najslabša je bila do 4 gld. 85 kr., najboljša po 5 gld. 90 kr. Ječmena je manjkalo; podražil se je za 10 kr. Prodalo se ga je 8000 vaganov po 4 gld. 55 kr. do 5 gld. 35 kr. Koruza je pri starem ostala. Oves je imel malo kupcev, pa je bil za 5 kr. pri vaganu dražji. Bela moka se nij mogla prodati, črna pa prav lahko.

Iz Budapešte 21. febr. Tudi v trgovini se je kazalo ta teden, da gre zima proti koncu. Pšenice se je celi teden malo ponujalo. Prve dni v tednu se je po starih cenah prodajala, lepe sorte pa — ker jih je malo — so bile celo po 10—15 kr. dražje in le ker malini niso dosti kupovali, so cene na tej stopinji obstale. Prodalo se je 80.000 centov domačega, in 10.000 tujega blagá. Rež je imela malo boljši s'jm, kakor pretekli teden; prodalo se je 8000 vaganov domače in 5000 tuje in sicer je za 5—10 kr. poskočila. Ječmena vedno iščejo, pa ga manjka, tako da je vsak dan kak krajcar dražji. Ovs a se srednje potrebuje in je po 2 gl. 25—26 kr. Koruze se je malo pripeljalo, za to se je do srede tedna za 3 do 5 kr. podražila; v drugi polovici tedna pa je bilo malo kupcev in so se cene 4 gl. 70 do 75 kr. komaj vzdržale. Proso je bilo po 4 gl. do 5 gl. 5 kr., pšeno po 8 gld. do 8 gld. 10 kr. Fižol se je za 25—30 kr. podražil, da je bil po 6 gl. do 6 gl. 10 kr. Tudi leča se je boljše plačevala in sicer po 6 gl. 50 kr. do 8 gl.; grah pa je ostal po 6 gl. do 6 gl. 50 kr. — Krompir je bil dunajski cent po 2 gl. 75 kr. Srbski orehi, katerih se je 400 centov prodalo, so bili po 8 gl. Mast je bila mestno blago po 42—43 gl. brez soda, 44—45 gl. sè sodom. Špeh je imel slab sejm pa popustil nij nič ampak je bil po 44 gl. 75 kr. do 35 gl. 50 kr. kmečko blago, lanski po 32—33 gl. mestni po 37—38 gl., prekajeni po 39 do 41 gl. Rudeča detelja je bila po 28 gl. 50 kr., plava po 27—28 gl. Vinski kamen po 33 gl., slabši po 30 do 38 gl.

Poslano.

Podpisani si štejejo v prijetno dolžnost, tukaj javno svojo zahvalo izreči gospodu županu ljubljanskemu, gospodu deželnemu poglavarju, kakor tudi onim gospodom mestnim svetovalcem, kateri so glasovali za to, da bi se zidanje šole onemu izročilo, ki najmanje ponuja, pa niso mogli svojega obče-koristnega trujenja izvršiti. Ob enem pa obžalujejo, da v mestnem zastopu sedé tudi nekateri taki očetje, ki so v kratkem času ene ure pri prvem glasovanju glasovali za, pri drugem pa proti najmanj ponujajočemu, tedaj dvakrat ne enako.

Več obrtnikov v Ljubljani.

Loterijske srečke.

V Trstu: 15. febr. 2. 25. 15. 39. 43.
Na Dunaji 21. febr. 15. 32. 46. 54. 76.
V Gradci 21. febr. 60. 18. 70. 7. 10.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry
v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalescière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadohu, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekem kljubovala:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi,
26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalescière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasn in svoj spomin očvrstet. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prosep, kate-rega je Vaša Revalescière pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodčnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.

L. Grossmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 25. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	10	"
1860 drž. posojilo	104	"	—	"
Akcije narodne banke	975	"	—	"
Kreditne akcije	242	"	—	"
London	111	"	60	"
Napol.	8	"	91 1/2	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	105	"	25	"

Strokovnjaški zdravnik
bolnih na sluhu in očeh,
Dr. M. Schwarz
(Föhrenschwarz)

je sedaj tu v Ljubljani do 12. marca nepodaljšljivo. — Hôtel pri Maliču, II. nadstropje, duri 17. (47—1)

Išče se
poštni ekspeditor.

Ponudbe sprejema Jakob Žnidaršič na Premu, pošta Ilirska Bistrica. (46—1)

Št. 1343.

Razglas.

Od c. kr. mestno odbrane okrajne sod-nije **Novomeške** se naznanja:

Vsled dopisa okrajne sodnije v Velikih Lašičah dne 10. svečana 1874, št. 713 je, čez prošnjo Antona Lenarčič in Katarine Jakopič varhi Anton Jakopiča, k podvzetju dovoljene prostovoljne dražbe, v zapuščino Jože Jakopiča spadajočih posestev, v zemljiških knjigah Luegg pod Ref. št. 10 nahajajočih, obravnava

dne 18. sušca 1874

ob 10. uri dopoldne v pisarni podpisane okrajne sodnije navrstena.

K tej obravnavi se kupci s tem pristavkom vabijo, da se dražba vsled prostovolj-

nega zahtevanja varhov mladoletnega Anton Jakopiča izvrši, torej si, na tem posestvu zavarovani úpniki, ne oziraje se na prodajalno ceno, pravico rubljenja obdrže — da bode to posestvo za 2900 gl. izklicano, in nobeni obet pod izklicovalnim zneskom sprejet; — da je kupec zavezan, peti del zneska precej komisiji te dražbe, in enaki znesek vsako leto prihodnjih štirih let o božiču je-robstvu izročiti; od kupne cene, kolikor je ne bode plačane, od dneva kupa 6% obresti celoletno nazaj dajati; in da se drugi dražbinski pogoji, katastralni lok, in izpisek zemljiških knjig, pri tukajšnji sodnji lahko pre-gledajo. (45—1)

C. k. mestno odbrana okrajna sodnija
Novomeška
dne 17. februarija 1874.

Loger.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupitii, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzemajo, **dokaz najstrogejšje solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cveticami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrista ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. veljá praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšje delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom in itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrista ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentaličnim kažipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelná v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrista, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejšje emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšjo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na poštno povzete ali pošiljate zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visočini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove-zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(284—12)